

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/15/2015
Identifikačné číslo spisu:	5013200330
Dátum vydania rozhodnutia:	17.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5013200330.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľa: E. G., narodený dňa XX.XX.XXXX, S., zastúpený: JUDr. Juraj Strähle, advokát, Dolný Val 21/180, Žilina, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. 1145-35/2013-BA zo dňa 12.03.2013 o úrazovú rentu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/111/2013-99 zo dňa 13. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/111/2013-99 zo dňa 13. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. 1145-35/2013-BA zo dňa 12.03.2013, ktorým rozhodla, že navrhovateľ má v zmysle § 272 ods. 1, 2, 3 a ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) nárok na úrazovú rentu od 01.01.2004 do 31.12.2004 a zároveň rozhodla o jej výške.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s vyjadrením zástupkyne odporkyne a konštatoval, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vydané v súlade so zákonom. Predovšetkým poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 2So/102/2006 zo dňa 28.11.2007, v odôvodnení ktorého sám Najvyšší súd SR uložil odporkyni povinnosť postupovať v naznačenom smere a po zadovážení potrebných podkladov vo veci opätovne rozhodnúť, rozhodnutie náležite odôvodniť vrátane odôvodnenia základu pre zvýšenie úrazovej renty. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. totiž odporkyni nevyplýva oprávnenie prepočítať výšku náhrady za stratu na zárobku vyplácanú k 31.12.2003 (t. j. za obdobie pred účinnosťou zákona č. 461/2003 Z. z.) a úrazovú rentu vyplácať od 01.01.2004 v nižšej sume ako bola vyplácaná a bez sporu medzi navrhovateľom a zamestnávateľom k

31.12.2003 patrila. Prepočítavanie je vlastne rozhodovaním o výške dávky pred 01.01.2004 a na také rozhodovanie odporkyňa nebola oprávnená.

V nadväznosti na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR, odporkyňa podala na Okresný súd Žilina žalobu o určenie sumy náhrady straty na zárobku pri uznaní čiastočnej invalidity, ktorá patrila navrhovateľovi k 31.12.2003. Okresný súd Žilina rozhodol rozsudkom č. k. 4C/251/2009-344 zo dňa 21.10.2011, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9Co/130/2012 zo dňa 20.12.2012, na základe ktorých vydala odporkyňa napadnuté rozhodnutie.

Vzhľadom na výsledok dovolacieho konania vyvolaného podaním dovolania navrhovateľa proti rozhodnutiu KS v Žiline zo dňa 20.12.2012, ako aj na výsledok sťažnosti navrhovateľa na postup súdu v tejto veci, krajský súd rozhodnutie odporkyne potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním, v ktorom vyjadril názor, že napadnutým rozsudkom mu bola neoprávnene znížená renta, a preto sa obrátil na ústavný súd so sťažnosťou, ktorá je vedená pod. č. Rvp 10843/2014. Napádanému rozhodnutiu vyčítal, že je vedené v rozpore s iným rozhodnutím v obdobných prípadoch (viď rozsudky baníkov Prievidza), a že nezamestnaný bol nie z dôvodu nezájmu pracovať, ale z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu ako dôsledku pracovného úrazu. Podľa navrhovateľa by mal súd vyhodnotiť obdobie, keď sa hlásil na úrade práce, ako keby pracoval a nemal mu pomerne krátiť úrazovú rentu. Uvedenú skutočnosť oznámil aj krajskému súdu vo vyjadrení na pojednávaní. Vzhľadom na uvedené, keďže podľa jeho názoru sú dané dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., podal odvolanie a navrhol, aby súd rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že v celom rozsahu súhlasí s právnym názorom krajského súdu uvedenom v napadnutom rozsudku. Odvolanie navrhovateľa považovala za neopodstatnené, nakoľko je podľa nej účelové a irelevantné. Uviedla, že v celom rozsahu trvá na svojom vyjadrení k oprávnenému prostriedku zo dňa 06.05.2013.

Uviedla, že vo veci bol sporný základ výšky náhrady za stratu na zárobku, ktorú navrhovateľ poberal k 31.12.2003 v súvislosti s jeho poškodením zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 29.05.1986, a ktorú mala odporkyňa prevziať v zmysle § 272 ods. 1, 2, 3 zákona.

V predmetnej veci už rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (NS SR), ktorý rozsudkom sp. zn. 2So/102/2006 zo dňa 28.11.2007, právoplatným dňa 22.01.2008, zmenil rozsudok krajského súdu sp. zn. 11Sp/12/2005-26 zo dňa 19.01.2006 tak, že zrušil rozhodnutie žalovanej č. 22-909/2005-693 zo dňa 28.02.2005 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie (ďalej len „rozsudok NS SR“).

V nadväznosti na právny názor vyslovený v rozsudku NS SR, odporkyňa v predmetnej veci podala na Okresný súd v Žiline (ďalej len „Okresný súd“) žalobu o určenie sumy náhrady straty na zárobku pri uznaní čiastočnej invalidity, ktorá patrila navrhovateľovi k 31.12.2003, ktoré bolo vedené pod sp. zn. k. 4C/251/2009, nakoľko bývalý zamestnávateľ vyplácal navrhovateľovi náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej schopnosti v rozpore s vtedy platnými právnymi predpismi.

Okresný súd o predbežnej otázke rozhodol rozsudkom č. 4C/251/2009-344 zo dňa 21.10.2011, v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, č. 9Co/130/2012 zo dňa 20.12.2012, sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 08.01.2013 vo výroku ods. 1 a vo výroku ods. 2 sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 03.03.2012 (ďalej len „rozsudok OS zo dňa 21.10.2011“).

Odporkyňa vydala meritorne rozhodnutie, ktorým rozhodla o výške nároku navrhovateľa na úrazovú rentu od 01.01.2004 do budúcnosti, pričom v celom rozsahu rešpektovala rozsudok OS zo dňa 21.10.2011, ktorý vo výroku určil, že suma náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti a pri uznaní čiastočnej invalidity patrila navrhovateľovi k 31.12.2003 z titulu pracovného úrazu zo dňa 29.05.1986 vo výške 208,59 EUR (6 284 Sk), v hrubej mzde. Odporkyňa sumu vo výške

208,59 EUR (6 284 Sk), v hrubej mzde prevzala, zaokrúhlila ju pre výpočet úrazovej renty na sumu 208,60 EUR a považovala ju od 01.01.2004 za úrazovú rentu.

Podľa názoru odporkyne v predmetnej veci krajský súd dostatočným spôsobom a v celom rozsahu zistil skutočný stav veci, ktorý správne právne posúdil a správne aplikoval zákon na zistený skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver, na základe ktorého aj správne rozhodol. Odvolanie navrhovateľa považoval za neopodstatnené v celom rozsahu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhla rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny; preto ho po preskúmaní opodstatnenosti odvolacích dôvodov postupom podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 17.02.2016 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli a internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk) najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 272 ods. 1 zákona č. 461/2001 Z. z., sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

Podľa § 272 ods. 2 zákona č. 461/2001 Z. z., nároky na výplatu plnení uvedených v odseku 1 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Ak nárok na výplatu týchto plnení trvá aj po 31. decembri 2003, poskytujú sa v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003.

Podľa § 272 ods. 3 zákona č. 461/2001 Z. z., náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Podľa § 272 ods. 9 zákona č. 461/2001 Z. z., v konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 5), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ak nárok na ich výplatu trval aj po 31. decembri 2003, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu a poskytujú sa v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 rovnako.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľa na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 1, 2, 3 a ods. 9 zákona.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ dňa 29.05.1986 utrpel pracovný úraz u zamestnávateľa Váhostav n. p. Žilina (ďalej len „zamestnávateľ“). Odporkyňa dňa 26.03.2004 preberacím protokolom č. 24 zo dňa 27.04.2004 prevzala od správcu konkurznej podstaty bývalého zamestnávateľa navrhovateľa výplatu plnení z titulu jeho zodpovednosti za škodu.

V danej veci následne odporkyňa dospela k zisteniu, že bývalý zamestnávateľ vyplácal navrhovateľovi náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v rozpore s vtedy platnými predpismi, preto sama rozhodla o výške sumy priznanej úrazovej renty. V konaní o opravnom prostriedku krajský

súd rozsudkom napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky však odvolaniu navrhovateľa voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa vyhovel a rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Žalobou podanou dňa 10.12.2009 na Okresnom súde v Žiline sa odporkyňa domáhala určenia sumy náhrady straty na zárobku pri uznaní čiastočnej invalidity, ktorá patrila navrhovateľovi ku dňu 31.12.2003. Okresný súd v Žiline rozsudkom č. k. 4C/251/2009-344 zo dňa 21.10.2011 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/130/2012 zo dňa 20.12.2012 určil výšku sumy náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti a pri uznaní čiastočnej invalidity patriacej navrhovateľovi tak, že ku dňu 31.12.2003 navrhovateľovi patrila z titulu pracovného úrazu zo dňa 29.05.1986 náhrada vo výške 208,59 EUR (6 284 Sk) v hrubej mzde. V zmysle právoplatného rozhodnutia Okresného súdu v Žiline vydala odporkyňa napadnuté rozhodnutie č. 1145-35/2013-BA zo dňa 12.03.2013.

Vo vzťahu k právoplatnému rozsudku Okresného súdu v Žiline považuje odvolací súd za potrebné poznamenať, že predmetné rozhodnutie súdu predstavuje záväzné určenie sumy náhrady straty na zárobku pri uznaní čiastočnej invalidite, ktorá patrila navrhovateľovi ku dňu 31.12.2003.

V predmetnom prípade bola odporkyňa v zmysle § 272 ods. 1 a 3 zákona o sociálnom poistení povinná vyplácať navrhovateľovi náhradu za stratu na zárobku v sume, v akej mu patrila ku dňu 31.12.2003 s tým, že zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplyvalo oprávnenie odporkyne prepočítavať, či iným spôsobom rozhodovať o výške náhrady za stratu na zárobku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal preskúmania rozhodnutia krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne. Vo svojej podstate však navrhovateľ odvolaním napadol právoplatné rozhodnutie, ktorým bola stanovená výška sumy úrazovej renty, teda rozhodnutie Okresného súdu v Žiline zo dňa 21.10.2011, ktorým mu podľa jeho názoru bola neoprávnene znížená úrazová renta.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v predmetnom konaní nebolo možné preskúmavať, resp. spochybňovať právoplatné rozhodnutie všeobecného súdu (Okresný súd v Žiline), ktorým tento stanovil výšku sumy náhrady straty na zárobku pri uznaní čiastočnej invalidity, ktorá patrila navrhovateľovi ku dňu 31.12.2003. Právoplatný rozsudok Okresného súdu v Žiline č. k. 4C/251/2009-344 zo dňa 21.10.2011 nemožno označiť inak ako za zákonný, a preto aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, ktoré vychádza zo spomínaného rozsudku je potrebné hodnotiť ako súladné so zákonom.

Odvolací súd na základe uvedeného zhodne s krajským súdom považuje rozhodnutie odporkyne za zákonné, preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo odporkyňa na ich náhradu nemá zákonný nárok a navrhovateľ nebol v konaní úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.